

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
CUMHURBAŞKANLIĞI

Şemâyelerinde

Resimli Türkiye Florası (*The Illustrated Flora of Türkiye*)

Bunias L. / **Çırşalgamı**
Veb sürümü / *Web version*

Barış Özüdoğru

Hacettepe Üniversitesi, Fen Fakültesi, Biyoloji Bölümü, Uygulamalı Biyoloji Anabilim Dalı, 06800,
Ankara.

Eposta: <barisoz@hacettepe.edu.tr>.

25/Eylül/2025

eISBN: 978-605-70199-5-0.

DOI: <https://doi.org/10.30796/ANGV.2025.21>

Başeditör

Adil Güner

Cilt Editörleri

Birol Mutlu , Barış Özüdoğru

Bilim Editörleri

Ali Kandemir , Yusuf Menemen , Hasan Yıldırım , Serdar Aslan , Deniz Asal

Sanat Editörleri

Işık Güner , Gülnur Ekşi Bona , Fatma Şen Gökmen , Nurcihan Kahraman

© ANG Vakfı / Nezahat Gökyiğit Botanik Bahçesi, İstanbul, Türkiye / 2025.

Bu elektronik yayının tüm yayın hakları saklıdır. Kaynak göstermek şartıyla alıntılar yapılabilir.

Özet

Bu çalışmada Türkiye’de yetişen *Bunias* L. (**Çırşalgamı**) cinsine ait türler revize edilmiştir. Tür teşhis anahtarı ile cins betimi verilmiş, ayrıca Türkiye’deki iki türün yayılış ve habitat bilgileri güncellenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Brassicaceae, *Bunias*, Çırşalgamı, Turpgiller, Flora, Türkiye.

Summary

In this study, the species belonging to the genus *Bunias* L. (**Çırşalgamı**) growing in Türkiye were revised. The genus description and an identification key to the species are provided and their distribution, and habitat information are updated.

Keywords: Brassicaceae, *Bunias*, Cabbage family, Flora, Türkiye.

Atıf: Özudođru, B. (2025). *Bunias* / **Çırşalgamı**. Şu eserde: Güner, A., Mutlu, B., Özudođru, B., Kandemir, A., Menemen, Y., Yıldırım, H., Aslan, S., Asal, D., Güner, I., Ekşi Bona, G., Şen Gökmen, F. ve Kahraman, N. (edlr.). *Resimli Türkiye Florası veb sürümü*. ANG Vakfı Nezahat Gökyiğit Botanik Bahçesi Yayınları, İstanbul. (Türkçe) eISBN: 978-605-70199-5-0; DOI: <https://doi.org/10.30796/ANGV.2025.21>.

Bibliographic citation: Özudođru, B. (2025). *Bunias* / **Çırşalgamı**. In: Güner, A., Mutlu, B., Özudođru, B., Kandemir, A., Menemen, Y., Yıldırım, H., Aslan, S., Asal, D., Güner, I., Ekşi Bona, G., Şen Gökmen, F. ve Kahraman, N. (eds.). *Resimli Türkiye Florası (The Illustrated Flora of Türkiye)* web version. ANG Vakfı Nezahat Gökyiğit Botanik Bahçesi Yayınları, İstanbul. (in Turkish). eISBN: 978-605-70199-5-0; DOI: <https://doi.org/10.30796/ANGV.2025.21>.

BUNIAS / ÇİRŞALGAMIYazar: **Barış Özüdoğru****80- Bunias L., Sp. Pl. 2: 669 (1753). / Çırşalgamı, Türk. Bitkileri List., s. 263 (2012).**Lektotip tür: *B. erucago* L., M.L.Green tarafından belirlenmiştir: Bull. Misc. Inform. Kew 1925: 56 (1925).Sin.: *Erucago* Mill., Gard. Dict. Abr. ed. 4 (1754).

Bir, iki veya çokyıllık otsu, basit veya çatalı tüylü, çiçekler hariç tamamen gözle görülebilen salgılı siğilciklerle kaplı bitkiler. Taban yaprakları lirat, çengelli dişli ya da az teleksi, mızraksı; gövde yaprakları sapsız, şeritsi-dikdörtgensel ya da şeritsi-mızraksı, dişli. Çiçek sapları düz, dik-yükselici. Çanakyapraklar yumurtamsı, serbest, kenarları kuruzarsı. Taçyaprakları sarı, ters yumurtamsı, kaşıkı, uçta hafifçe girintili. Erkek organ 6; anterler yumurtamsı ya da dikdörtgensel. Meyve sert kabuklu, açılmayan fındıksı silikula, yumurtamsı, 1-4 tohumlu, kanatlı ya da kanatsız. Çenekler helezoni kıvrık. $2n=14, 28, 42$.

Sibiryaya, O. Asya, B. Asya, Kafkasyaya, K. Afrika ve Avrupa kıtasında doğal yayılışı bulunan 2 türden oluşan bu cinsin her iki türü de Türkiye’de doğal olarak yetişmektedir.

Kaynaklar

- Ball P.W. (1993). *Bunias* L. Şu eserde: Tutin, T.G., Burges, N.A., Chater, A.O., Edmondson, J.R., Heywood, V.H., Moore, D.M., Valentine, D.H., Walters, S.M. ve Webb, D.A. (edlr.). *Flora Europaea*, 1: 325. Cambridge Univ. Press, Cambridge.
- Brassibase (2025). “<<https://brassibase.cos.uni-heidelberg.de/?action=cyto>>, er. tar.: 12 viii 2025”.
- Hedge, I.C. (1965). *Bunias* L. Şu eserde: Davis, P.H. (ed.). *Flora of Turkey and The East Aegean Islands*, 1: 351-352. Edinburgh Univ. Press, Edinburgh.
- Hernández Bermejo, J.E. (1993). *Bunias* L. Şu eserde: Castroviejo, S., Aedo, C., Campo, C. G., Laínz, M., Montserrat, P., Morales, R., Garmendia, F. M., Feliner, G. N., Rico, E., Talavera, S. ve Villar, L. (edlr.). *Flora Ibérica: Plantas Vasculares de la Península Ibérica e Islas Baleares*, 4: 46-48. Real Jardín Botánico, CSIC.
- Jonsell, B. ve Jarvis, C.E.(2002). Lectotypification of Linnaean names for Flora Nordica (*Brassicaceae - Apiaceae*). *Nordic J. Bot.* 22(1): 67-86.
- Koch, M.A., Michling, F., Walther, A., Huang, X.C., Tewes, L. ve Müller, C. (2017). Early-Mid Pleistocene genetic differentiation and range expansions as exemplified by invasive Eurasian *Bunias orientalis* (*Brassicaceae*) indicates the Caucasus as key region. *Scientific Reports* 7(1): 16764, doi: 10.1038/s41598-017-17085-8.
- Lovkvist, B. ve Hultgard, U. M. (1999). Chromosome numbers in south Swedish vascular plants. *Opera Botanica* 137: 1-42.
- Mutlu, B. (2012). *Bunias* L. Şu eserde: Güner, A., Aslan, S., Ekim, T., Vural, M. ve Babaç, M.T. (edlr.). *Türkiye Bitkileri Listesi (Damarlı Bitkiler)*, s. 263. Nezahat Gökyiğit Botanik Bahçesi ve Flora Araştırmaları Derneği Yayını. İstanbul.
- Zhou, T.Y., Lu, L.L. Yang, G. ve Al-Shehbaz, I.A. (2001). *Brassicaceae*. Şu eserde: Wu, C. Y. ve Raven, P.H. (edtr.). *Flora of China*, 8: 1-193 Science Press (Beijing) ve Missouri Botanical Garden (St. Louis).

Tür teşhis anahtarı

1- Biryıllık; meyve 4 kanatlı

1- Çokyıllık; meyve kanatsız

1- erucago / delitürp**2- orientalis / çırşalgamı****1- B. erucago** L., Sp. Pl. 2: 670 (1753). / **Delitürp**, Türk. Bitkileri List., s. 263 (2012). Şekil 1.

Lektotip: Herb. Clifford: 340, *Bunias* 1 (lekto.: BM 000646379[web!]) “<<https://data.nhm.ac.uk/object/7562febce-8b90-44f4-a799-d178833c36fa>>, er. tar.: 12 viii 2025”. Hedge tarafından belirlenmiştir. Jarvis, C.E. ve ark. (edlr.), *Regnum Veg.* 127: 27 (1993).

- Sin.: *Myagrur erucago* Crantz, Cl. Crucif. Emend. 103 (1769).
M. clavatum Lam., Fl. Franç. 2: 482 (1779), [lüzs. ad / *nom. superfl.*].
Bunias aspera Retz., Observ. Bot. 2: 21 (1781).
Myagrur erucago Lam., Encycl. 1: 571 (1785).
Erucago dentata Moench, Methodus 278 (1794).
E. monspeliensis Cav., Descr. Pl. 418 (1802).
E. monspeliaca J.St.-Hil., Expos. Fam. Nat. 1: 510 (1805).
Myagrur asperum Poir., Encycl. Suppl. 2: 47 (1811).
Bunias cristata Desv., J. Bot. Agric. 3: 163 (1813).
Erucago campestris Desv., J. Bot. Agric. 3: 168 (1814).
E. aspera Hornem., Hort. Bot. Hafn. 2: 592 (1815).
E. runcinata Hornem., Hort. Bot. Hafn. 2: 592 (1815).
Bunias macroptera Rchb., Fl. Germ. Excurs. 2: 654 (1832).
B. vulgaris Andrz. ex Steud., Nomencl. Bot. ed. 2, 1: 237, 238 (1840).
B. arvensis Jord., Cat. Graines Jard. Dijon 18 (1848).
B. brachyptera Jord. Diagn. Esp. Nouv.: 343 (1864).
B. tricornis Lange, Vidensk. Meddel. Dansk Naturhist. Foren. Kjøbenhavn 1865: 82 (1866).
B. erucago var. *echinata* Boiss., Fl. Orient. 1: 409 (1867).
Erucago arvensis Fourr., Ann. Soc. Linn. Lyon sér. 2, 16: 336 (1868).
E. brachyptera Fourr., Ann. Soc. Linn. Lyon sér. 2, 16: 336 (1868).
E. macroptera Fourr., Ann. Soc. Linn. Lyon sér. 2, 16: 336 (1868).
E. erucago (L.) Huth, Helios 11: 136 (1893), [yasd. ad / *nom. illeg.*].
Bunias dubia Zapal. Bull. Int. Acad. Sci. Cracovie, Cl. Sci. Math., Sér. B, 1913(7B): 446 (1913).

Çiçeklenme: Mart-Haziran.

Habitat: Tarlalar, kumullar, yamaçlar, kayalık alanlar; 0-1125 m.

Istranca Bölümü hariç Marmara Bölgesi; Ege Bölgesi; Akdeniz Bölgesi.

Anadolu (*Anatolia*:) Wiedemann (K!).

- Antalya: Kumköy, Antalya-Serik arası, kumlu toprak üstündeki makilikler, 20 m, P.H. Davis 25731 ve O.V. Polunin (E 00376416!; K!).
Aydın: Aydın-Tire arası, 540 m, 09 iv 1975, T. Uslu 3719 (G!).
Aydın: Bafa Gölü, İkiz adalar, çayırli tepeler, 03 iv 1988, W. Strasser 65 (G!).
Aydın: Beşparmak Dağları, *Herakleia*, Bafa Gölü'nün kuzey-doğusu, 0-50 m, 11 iv 1998, A. Charpin, F. Jacquemoud ve D. Jeanmonod 24930 (G 485587!).
Balıkesir: Ayvalık, Alibey (Cunda) Adası, zeytinlik alan, 23 iii 1986, Ö. Seçmen 3111 (EGE 35486!).
Balıkesir: Ayvalık, Alibey Adası, Alibey-Sivrice Burnu, Dalyan Şosesi, 20 m, 23 iii 1996, K. Alpınar (ISTE 71355!).
Balıkesir: Ayvalık, Alibey Adası, Duba Mevkii, 50 m, 21 iii 1996, K. Alpınar (ISTE 71267!).
Balıkesir: Ayvalık, Dolap Adası, 10 m, 22 iii 1996, K. Alpınar (ISTE 71328).
Balıkesir: Ayvalık, Küçük İlyosla Adası, 5 m, 16 iv 1998, K. Alpınar (ISTE 75002!).
Balıkesir: Ayvalık, Alibey, Parlamenter Sitesi, 0 m, 22 ii 1997, K. Alpınar (ISTE 73660!).
Balıkesir: Ayvalık, Alibey, Patriçe, 0 m, 19 ii 1997, K. Alpınar (ISTE 73626!).
Balıkesir: Mitrilyöz Burnu Doğusu, Kurudere Yalağı civarı, 20 m, 21 iv 1997, K. Alpınar (ISTE 73792!).
Balıkesir: Marmara Adası, Marmara Nahiyesi merkezi, Gündoğdu Köyü arasındaki yamaçlar, 100 m, 15 iii 1977, E. Tuzlacı (ISTE 36478!).
Çanakkale: Arıburnu, 28 iv 1968, A. ve T. Baytop (ISTE 12612!).
Çanakkale: Bozcaada, Göztepe, yakl. 200 m, 06 v 1975, Ö. Seçmen ve E. Leblebici 505 (EGE 20768!).
Çanakkale: Bozcaada, Tuzburnu-Hacıahmet tepeleri arası, yakl. 70 m, 15 iv 1976, Ö. Seçmen ve E. Leblebici 1585 (EGE 20774!).
Çanakkale: Gökçeada, Yıldız Koyu-Kuzu Limanı arası, 0 m, 14 iv 1975, Ö. Seçmen ve E. Leblebici 93 (EGE 22656!).
Çanakkale: Gökçeada, Yıldız Koyu-Kuzu Limanı arası, yakl. 80 m, 14 iv 1975, Ö. Seçmen ve E. Leblebici 79 (EGE 22654!).
Çanakkale: Gökçeada, Yıldız Koyu-Kuzu Limanı arası, yakl. 20 m, 14 iv 1975, Ö. Seçmen ve E. Leblebici 108 (EGE 22655!).
Çanakkale: Gökçeada, Demirkaya Tepesi, taşlık ve kayalık habitat, yakl. 110 m, 12 iv 1976, Ö. Seçmen ve E. Leblebici 1441 (EGE 22690!).
Çanakkale: Gökçeada, Değirmendere, ketverentepeşi kuzeydoğusu, yakl. 30 m, 19 v 1975, Ö. Seçmen ve E. Leblebici 661 (EGE 22599!).
Çanakkale: Gökçeada, merkezden Zeytinli istikametine 2 km, yakl. 40 m, 15 iv 1975, Ö. Seçmen ve E. Leblebici 156 (EGE 22653!).

- Çanak kale: Gökçeada, Ulukaya Tepesi, 635 m, 21 v 1975, Ö. Seçmen ve E. Leblebici 877 (EGE 22637!).
- Çanak kale: Hanay Tepe Höyüğü (*Thymbra*), meralarda, 04 v 1883, P.E. Sintenis 221 (E 00376414!; G!; K!).
- Çanak kale: Paşa tepe, Aşilin güneyi, Çanak kale Boğazi, v 1856 (E 00376413!).
- Edirne: Keşan, Terminal çevresi, terk edilmiş bağ, tarla, 150 m, 24 iv 1999, A.A. Dönmez 6408 (HUB!).
- Edirne: Lalapaşa, Bağlık Deresinin 2 km doğusu, tabakalı taşlar, yakl. 1200 m, 20 iv 1994, N. Özhatay ve A. J. Byfield B 142 (ISTE 66520!).
- Edirne: Edirne'nin 8 km batısı, kumlu alanlar, 100 m, 19 iv 1966, P.H. Davis 41975 (E 00376408!; K!).
- Edirne: Keşan, Mecidiye Köyü, yol kenarındaki kumlu ve kuvvetli toprak, 2 m, 19 iv 1994, A. J. Byfield ve N. Özhatay B 364 (ISTE 66471!).
- Edirne: Edirne Lalapaşa yolu, Lalapaşa'dan 1 km, Bağlık Deresi civarı, 21 v 1975, N. ve E. Özhatay (ISTE 31707!).
- İstanbul: Baltalıman-Levent yolu, 03 iv 1955, A. ve T. Baytop (ISTE 4191!).
- İstanbul: Demirciköy Körfezinin doğusunda, akarsuyun yakl. 1 km yukarısında, kayalık, çayırılık yamaçlar, 01 iv 1993, A. Byfield (ISTE 65771!).
- İstanbul: Göztepe tarafındaki tepeler, 24 iv 1892, G. V. Aznavour 245 (G!).
- İstanbul: Maltepe, 07 v 1905, G.V. Aznavour s.n. (G!).
- İstanbul: Yeniköy, iv 1972, W. Luck (B!).
- İstanbul: Boğaz, Rumeli Hisarı, İstanbul'un kuzeyi, çayırılık yamaçlar, tınlı topraklar, 25 iii 1959, E. Hennipmann 16 ve P. Nijhoff, C. Swennen, A.S. Tulp, W.J.M. Vader, W.J.J.O. de Wilde (B!; E 00376411!; K!).
- İstanbul: Rumeli hisarı, batı yakası, üst kısımlar, çıplak yamaçlar, 14 iv 1956, H. Demiriz 2390 (E 00376406!).
- İstanbul: Rumeli Hisarı, 02 iv 1919, B.v.D. Post (E 00376415!).
- İstanbul: Şişli, Okmeydanı, tahıl tarlası, 11 v 1962, H. Demiriz 4784 (E 00376407!).
- İzmir: Bayındır, Arıkbaşı yakını, yol kenarı, tarım arazileri ve meyve bahçeleri, 50 m, 06 iv 1971, L.J.G. van der Maesen 1067 (G!).
- İzmir: Bergama, Kozak, Kıranlı orman deposu yanı, 780 m, 24 iv 1986, Ö. Seçmen 3189 (EGE 19968!).
- İzmir: Bergama, Kozak, Madran Çayı, Kıranlı Köyü, 15 v 1966, H. Peşmen 538 (G!).
- İzmir: Bornova, dere, Bornova'nın kuzeyi, 01 v 1969, K. Fitz (EGE 4088!).
- İzmir: Bornova civarındaki kireçli tarlalarda, iv. 1932, O. Schwarz (ANK!).
- İzmir: Bornova, kalker, yakl. 50 m, iv 1932, O. Schwarz 84 (B!).
- İzmir: Bornova-Çamköy, İkiz Gölü Mevkii, 600-700 m, 27 vi 1971, B. Yıldız M. Aydar, C. Ödemiş (EGE 10475!).
- İzmir: Bornova, Batı Anadolu Çimento Fabrikası yanı, 16 iv 1975, Ö. Seçmen 52 (EGE 24045!).
- İzmir: Bornova, Tıp Fakültesi hastanesi arkası, 24 iv 1976, Ö. Seçmen 663 (EGE 24411!).
- İzmir: Çamlıbel (Germencik Selçuk arası), nadaslı tarlalar, 200 m, 25 iv 1965, P.H. Davis 41756 (E 00376405!; K!).
- İzmir: Çatakaya, Kavacık Köyü civarı, yakl. 620 m, 06 iv 1977, Ö. Seçmen 800, E. Leblebici, G. Görk ve V. Aysel (EGE 23820!).
- İzmir: Dikili, İslamlar Köyü üstleri, vadi içi makilik, 50 m, 24 iv 2015, S. Yüzbaşıoğlu 4145 (ISTE 116616!).
- İzmir: Karşıyaka (*Kordelio*), Yamanlar Dağı'nın etekleri, 21 v 1935, A. Huber-Morath 2776 (G!).
- İzmir: İzmir-Kemalpaşa arası, Kemalpaşa'nın 4 km batısı, 100 m, 04 iv 1990, M. Nydegger 45022 (G 488599!; GAZI!).

Şekil 1- *Bunias erucago* L. / *Delitürp*. H. Yıldırım 5811 (EGE 44330!), foto: Hasan Yıldırım.

- İzmir: Birgi Bozdağ yolu, Ödemiş yakını, yola yakın kayalık yamaçlar, yakl. 670 m, 20 v 1969, Barclay 1555 (K!).
- İzmir: Selçuk, Selçuk'un 1-2 km kuzeyi, tarla içi, 50-100 m, 20 iv 1990, H. Duman 4346 (GAZI!).
- İzmir: Selçuk-Belevi, yangın alanı, 23 iv 1970, S. Oflas 14 (EGE 5511!).
- İzmir: Selçuk-Belevi, yangın alanı, 23 iv 1970, S. Oflas 19 (EGE 5520!).
- İzmir: Tire, Çayırılı Köyü güneyi, RES sahası,yol kenarı, 1100 m, 38,03100°K—027,656224°D, B. Özüdoğru 5412 ve H. Yıldırım, A.F. Pirhan (HUB!).
- İzmir: Tire, Kaplan Köyü üstleri, 38°03'52"K—027°43'17"D, 1123 m, 06 vi 2017, H. Yıldırım 5811 (EGE 44330!).
- İzmir: Torbalı-Selçuk yolu, Selçuk yakınları, tarla kenarı, 09 iv 1971, A. ve T. Baytop (ISTE 19102!).
- İzmir: Tarlalarda, iv 1827, F. von Fleicher (E 00376419!, 00376421! ve 00376423!; K!).
- Mersin: Anamur, Anamurium antik kenti, taşlı yerler, 5-50 m, 09 iv 2008, E. Yıldıztugay 1836 (KNYA!).
- Mersin: Gözne, Çukurova, 01 v 1966, C.F. Deaver T71 (E 00376410!).
- Muğla: Bodrum-Demir çiftliği, yakl. 30 m, 29 iii 1969, Walther (EGE 2503!).
- Muğla: Bodrum, Torba koyu, 30 iii 1968, Meyer ve H. Peşmen (EGE 5042!).
- Muğla: Marmaris, tarla kenarları, 5m 24 iii 1956, P.H. Davis 25314A ve O.V. Polunin (E 00376418!; K!).
- Muğla: Selimiye yakınları, tarlalar, 170 m, 09 iv 1965, P.H. Davis 40723 (E 00376409!; K!).
- Tekirdağ: Çorlu, Meslek Yüksek Okulu çevresi, tarla ve yol kenarı, 350-450 m, 19 vi 1997, B. Mutlu 1898 (HUB!).
- Tekirdağ: Çorlu, tarla arası, 20 iv 1961, K.H. Rechinger 21857 (E 00376417!; G!).
- Tekirdağ: Silivriden Çorlu'ya, İstanbul'dan Edirne'ye yakl. 93 km, bozulmuş kumlu alanlar, 27 iv 1970, E.M. Rix ve ark. 1503 (E 00376404!).
- Tekirdağ: Silivri Çorlu Yolu, Çorlu'ya 7 km kala, 03 v 1971, A. Baytop ve G. Ertem ve N. Özhatay (ISTE 19519!).

Şekil 2- *Bunias orientalis* L. / Çırşalgamı. B. Özüdoğru 6079, H. Gür ve K. Özgüşi (HUB!), foto: Barış Özüdoğru.

B. Asya, K. ve KB. Afrika, GB. ve GD. Avrupa. Doğal yayılış alanı dışında O. ve D. Avrupa ile K. Amerika'da egzotik tür olarak bulunur. Bu tür hem biryıllık yaşam şekli hem de meyvesindeki düzensiz dişlere sahip kanatlarıyla bu cinsle ait diğer tür olan *B. orientalis*'ten (çırşalgamı) kolaylıkla ayrılabilir. Özellikle Avrupa'dan betimlenmiş çok sayıda sinonime sahiptir. Akdeniz elementi.

2- B. orientalis L., Sp. Pl. 2: 670 (1753). / **Çırşalgamı**, Türk. Bitkileri List., s. 263 (2012). Şekil 2.

Lektotip: Herb. Linn. No. 847.4 (lekto.: LINN[web!]) “<https://linnean.access.preservica.com/uncategorized/IO_36637422-bbb6-4331-8461-f6209d85115b/>, er. tar.: 02 ii 2021”. Jonsell ve Jarvis tarafından belirlenmiştir. Nordic J. Bot. 22(1): 68 (2002).

Sin.: *Myagrurn taraxacifolium* Lam., Encycl. 1(2): 570 (1785).

Rapistrum glandulosum J.P.Bergeret, Phytom. Univ. 3: 163 (1786).

Bunias winterlii Schult., Observ. Bot. 121 (1809).

B. perennis (L.) Sm., Fl. Graec. Prodr. 2(1): 2 (1813).

Laelia orientalis (L.) Desv., J. Bot. Agric. 3: 160 (1815).

L. orientalis Rchb., Icon. Fl. Germ. Helv. 2: 1 (1837).

L. podocarpa C.A.Mey. ex Rupr., Fl. Caucasi 136 (1869).

Çiçeklenme: Mart-Haziran.

Habitat: Tarla kenarları, çayırlıklar, dağ bozkırları, kayalık alanlar, taşlı yamaçlar, orman altı, dere kenarları; 900-3000 m.

O. ve D. Karadeniz Bölümleri; Y. Kızılırmak Bölümü; D. Anadolu Bölgesi.

Ağrı: Ağrı-Eleşkirt arası, 10. km, kayalık bozkır, 1500 m, 3 vii 2017, B. Şahin 6726 (HUB!).

Ardahan: Göle, Karlıyazı Köyü-Göle Ovası'nın kuzey kesimi, 07 vii 1981, N. Demirkuş 1010 a (HUB!).

Ardahan: Hanak'ın kuzey yamacı, ormanlık alan, 2000-2100 m, 04 viii 1982, N. Demirkuş 1769 (HUB!).

Artvin: Ardanuç, Laşet Çayırlarından Kurdevan Dağı eteklerine, 1900-2900 m, 29 vii 1982, N. Demirkuş 1658 (HUB!).

Artvin: Murgul, Damar, Tiryal Dağı, güneybatı yamaç, Gölbaşı, Kurtumela Yayla Yolu Mevkii, yakl. 2000 m, 31 v 1976. A. Düzenli 631 (ANK!; E 00376433!).

Artvin: Şavşat, Karagöl, Linoban Mevkii, Gamabostan Gölü civarı, çayırılık, 1750 m, 28 vii 2004, H. Altınözlü 4127 (HUB!).

Artvin: Şavşat, Karagöl, Linoban Mevkii, Gamabostan Gölü civarı, çayırılık, 1750 m, 28 vii 2004, H. Altınözlü 4189 (HUB!).

Artvin: Şavşat'ın 7 km doğusu, Kocabeyköy yakını, dağ etekleri ve vadiler, granit, çayırılı sub-alpin yamaçlar, 1000 m, 09 vi 1967, J.M. Watson A,C ve W 3137 (E 00376428!; K!).

Artvin: Yusufeli, Olgunlar yaylası yolu, kayalıklar, 1852 m, 40,87003°K—041,28559°D, 17 vii 2019, B. Özüdoğru 5546 ve O. Şentürk (HUB!).

Bitlis: Hizan, Sağınlı Nahiyesi, Destova Yaylası, çayır, 1750 m, 04 vi 1990, Y. Altan ve L. Behçet AB3269 (VANF: V 00000020301!).

Bitlis: Korum, 1900 m, 05 vii 1955, P.H. Davis 22417 ve O.V. Polunin (ANK!; E 00376437!; K!).

Bitlis: Bitlis, kale kalıntıları, 1550 m, 20 v 1966, P.H. Davis 44311 (E 00376431!; K!).

Bitlis: Tatvan, Zulil Köyü, çayırılık, su kenarı, 1880 m, 20 vi 1986, Ö. Seçmen 3511 (EGE 33364!).

Bitlis: Tatvan, Keşan Deresi, çayırılık alan, 1700 m, 26 vi 2005, T. Çelik 663 (VANF: V 00000020351!).

Erzincan: Eğin, Altıkişli(?), 20 v 1890, P.E. Sintenis 2373 (K!).

Erzincan: Keşiş Dağı, Turna Çayı baraj yatağı, otlak alanlar, 2143 m, 26 vi 2004, A. Kandemir (ISTE 91017!).

Erzincan: Spikor, tarla arası, 30 vii 1890, P. Sintenis 3118 (K!).

Erzurum, Erzurum-İspir arası, Çamlıca Köyünün güneyi, suludere, 2050 m, 31 vii 1976, A. Tatlı 5126 (HUB!; KNYA!).

Erzurum: Erzurum ispir arasındaki dağlar, 2500-3000 m, v 1853, H. Pavillon (K!).

Erzurum: Oltu, Azort Yaylası, Pinus orm., Gözeler Mevkiinden çayırılık alanlara, 1950-2300 m, 26 vii 1982, N. Demirkuş 1503 (HUB!).

Erzurum: Şenkaya, Çatalema Köyü, Çakmur mevkii, kayalık, 1800 m, 40,46583°K—042,33083°D, 20 v 2020, M. Kotan 1384 (DUOF 10585[web!]).

Gümüşhane: Gümüşhane Sancağı, Manastır, 04 vi 1894, P.E. Sintenis 5749 (E 00376436!).

Gümüşhane: Kürtün, Örmcek ormanı, Sögütel serisi, 1500 m, 07 vi 1990, M. Küçük 285 (GAZI!).

Iğdır: Tuzluca, Hamurkesen Köyü, dağ bozkırı, 2000 m, 05 vii 2017, B. Şahin 6779 (HUB!).

- İğdır: Tuzluca, Karacaören köyünden Ünlendi (Demirsıkan) Köyüne doğru, 1850 m, 11 vi 2008, E. Altundağ (ISTE 85601!).
 Hakkâri: Piskasir köy yolundan Oramar'a, Yüksekova'nın 45 km güneyi, sürülmüş, sulanmış tarlalar, kayalık yamaçlar, 1830 m, 06 vi 1970, Trelawny 1413 (E 00376434!).
 Hakkâri: Sat Dağı, Vargöz, çayırliklar, 1850 m, 26 v 1966, P.H. Davis 45658 (E 00376426!; K!).
 Kars: Akçay-Cumaçay, 8. km, kayalık yamaçlar, 1400 m, 20 vii 2001, Z. Aytaç 8280 ve ark. (GAZI!).
 Kars: Kurtköy, Kura Vadisi, taşlı yamaçlar, 1370 m, 28 vii 2002, N. Adıgüzel 4410 (GAZI!).
 Kars: Sarıkamış'tan Karakurt'a 1-6 km'ler arası, 2000 m, 18 vi 1980, O. Güneş 1700 (HUB!).
 Kars: Kağızman'ın doğusundaki dağlar, Akçay'dan Cumaçay'a 8 km, kuzey yamaçlardaki Spiraea çalılıkları, 1650 m, 17 vii 1966, P.H. Davis 46756 (E 00376427!; K!).
 Kars: Posof, Asmakonak-Çamyazı Köyleri, dağ tarlaları, 2000-2100 m, 25 vii.1985, N. Demirkuş 2813 (HUB!).
 Kars: Posof-Ardahan arası, Posof'tan 10 km güneyde, yol kenarı, yakl. 1800 m, 09 vii 1975, R. Çetik 5478 (KNYA!).
 Kars: Sarıkamış, Dağveren Köyü, yüksek dağ bozkırı, 2200 m, 15 vii 2017, B. Şahin 6894 (HUB!).
 Kars: Yalnızçam dağları, Yalnızçam üzeri, volkanik kayalık yamaçlar, 2100-2300 m, 19 viii 1957, P.H. Davis 32506 ve I.C. Hedge (E 00376424!; K!).
 Kars: Yalnızçam, Nazarbezer Mevkii, 1900 m, 11 viii 1976, V. Yüksel (ISTE 35743!).
 Muş: Malazgirt, Kardeşler Köyü güneyi, tarla içi, 1800 m, 39°20,460 K—042°27,019 D, 06 vii 2006, L. Behçet, F. Özgökçe, M. Ünal: LFM 1337 (VANF: V 0000002031I!).
 Rize: İkizdere, Çamlık Köyü çevresi, 1350 m, 27 vi 1984, A. Güner 5697 (AIBU!; GAZI!; HUB!).
 Rize: İkizdere, Çamlıkköy civarı, yol kenarı, 1560 m, 40°40'34"K—031°08'25"D, S. Aslan 4670, H. Yıldırım ve A.F. Pirhan (DUOF 6041!).
 Rize: İkizdere-Cimil Arası, 1800 m, 17 viii 1975, A. Baytop (ISTE 33243!).
 Rize: İkizdere, Sivrikaya Köyü, sulak çayırlik, yakl. 1850 m, 08 vii 1979, A. Güner 2083 (HUB!).
 Rize: Çamlıhemşin, Çat-Elevit arası, sulak çayırlar ve Picea orientalis ormanları, granit anakaya, 1200-1500 m, 24 vi 1980, A. Güner 2460 (HUB!).
 Rize: İkizdere, Başköy (Cimil), Cermanin Yaylası, 2300 m, çayır kenarları, 2300 m, 28 viii 1952, P.H. Davis 21038 ve Dodds (E 00376435!; K!).
 Samsun: Lâdik, nadas alanları, killi toprak, 900 m, 19 v 1964, C. Tobey 588 (E 00376438!).
 Sivas: Şarkışla, Cehennem deresi, yol kenarı, 1550-1600 m, 39°33'55"K—036°08'20"D, 28 vi 2009, B. Özüdoğru 2411 (HUB!).
 Sivas: Sivas-Ulaş, Sivas'tan 5 km sonra, dere kenarı, yakl. 1250 m, 11 iv 1961, K. Karamanoğlu 793 (ANK!).
 Sivas: Yıldız Dağları, Demiröz Köyü üzeri, yol kenarı, 1441 m, 40,186890°K—036,825100°D, 05 vii 2021, B. Özüdoğru 5793, K. Özgüşi ve H. Gür (HUB!).
 Sivas: Zara, Korkut Köyü, dere kenarı, 1624 m, 39,733500°K—037,861220°D, 17 vi 2023, B. Özüdoğru 6079, H. Gür ve K. Özgüşi (HUB!).
 Şırnak: Beytüşşebap, Mezra beldesi, bozkır, 2000 m, 37°38,170°K—043°10,411°D, 15 v 2010, M. Rüstemoğlu 277 (VANF: V 0000002038I!).
 Van: Başkale, Çaldıran Köyü, Geyna Mevkii, kavaklık civarı, dere kenarı, çayır, nemli alan, 1795 m, 37°45,40°K—044°06,90°D, 17 vi 2009, L. Behçet ve D. Avlamaz LD 1637 (VANF: V 0000002027I!, 0000002027II!, 0000002027III! ve 0000002027IV!).
 Van: Başkale, Çaldıran Köyü, Türktepe güney yamacı, çayır, 2050 m, 16 vi 2006, D. Avlamaz 04 (VANF: V 0000002037I!).
 Van: Çatak, Alacayer Köyü, Çemik Mezrası, tarla kenarı, 1700 m, 23 vi 2003, M. Pınar 2007 (VANF: V 0000002036I!).
 Van: Erciş, Ulupamir Köyü çevresi, tarla, 2000 m, 30°10,425°K—043°18,642°D, 17 vi 2006, O. Karabacak 4636 (VANF: V 0000002028I!).
 Van: Gürpınar, Kırkgeçit Köyü güneyi, çayırlik, 2118 m, 29 vii 2006, M. Ünal ve F. Özgökçe MF467 (VANF: V 0000002029I!).
 Van: Gürpınar, Bölmeçalı Köyü ile Hacıköy arası, çayırlik, 2500 m, 27 vi 2002, M. Ünal 7201 (VANF: V 0000002032I!).
 Van: Gürpınar, Sarıyaprak Köyü ile Güleçler Köyü arası, bozkır, 2300 m, 18 vii 2001, M. Ünal 5679 (VANF: V 0000002033I!).
 Van: Muradiye, Şelale ve civarı, yakl. 1900 m, 03 vii 1986, Ö. Seçmen 3860 ve S. Ofas (EGE 28975!).
 Van: Muradiye, Şeytan Köprüsü civarı, bozkır, 1900-2400 m, 30 vi 2001, O. Karabacak 1980 (VANF: V 0000002034I!).
 Van: Satak, Kavuşşahap Dağı, tarla, yakl. 2100 m, 22 vii 1954, P.H. Davis 22989 ve O.V. Polunin (ANK!; E 00376425!; K!).

Sibirya, O. Asya, B. Asya, Kafkasya, K. Afrika ve tüm Avrupa kıtası. Doğal yayılış alanı Doğu Avrupa'dan Orta Asya'ya kadar olan bölgeyi kapsayan bu işgalci tür, son birkaç yüzyıl içerisinde batıda tüm Avrupa Kıtası ve Kuzey Amerika'ya, doğuda ise Çin'e kadar yayılışını genişletmiştir. Her ne kadar bu tür ile ilgili yapılan birçok sitogenetik çalışmada kromozom sayısı $2n=14$ olarak verilmiş olsa da, bu sayıyı $2n=28$ ve $2n=42$ olarak veren iki çalışma da literatürde bulunmaktadır (Jaretsky, 1928; Lövkvist ve Hultgård 1999; Brassibase, 2025).